

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine frisuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Români în ţară românească

Am adus nu numai odată cazuri şi fapte prin care dovedeam nepăsarea criminală ce o manifestă actuala cărmuire faţă de interesele neamului. Ca să nu le mai repetăm pe toate din nou, ne vom referi acum numai la câteva din ele.

Ne aducem aminte de nenorocii Moji, cari — sub cuvânt de colonizare la frontieră — au fost scoşi dela căminurile lor, duşi de-a lungul graniţei din spre Ungaria şi lăsaţi muritori de foame.

Tot între „marile opere” ale actualului cărmuire se mai numără apoi şi nenumăratele cazuri de ebuz în executarea reformei agrare, pe urma cărora ţăranii români au rămas sub stăpânirea românească tot în „mizeria şi sărăcia pe care au îndurat-o sub guvernele ungureşti, privind cu durere şi azi, — ei fără pelec de pământ, — la moştile mari nealinate de expropriere ale groşilor unguri.

Din Sămar şi alte teritorii dela frontieră, căscăliţi şi alţi intelectuali fug pentru că n-au cu ce trăi, iar cei ce au nenorocul să rămână, îndură soarta pensionarului dascăl, — caz pomenit de noi în unul din ultimii numeri ai ziarului „Dascăl”, care după un serviciu de peste treizeci de ani, a murit de foame, îngropat fiind cu baai adunaţi din milă.

Şi în faţa acestor dureroase şi revoltătoare fapte, guvernul Brătianu are încă sfidătoarea îndrăzneală să afirme că ridică şi clădeşte „citatele de apărare a românismului” în spre frontieră ungară.

N-am pomenit aici decât numai în treacăt şi numai câteva „opere nefortale” ale guvernării liberale şi efectele lor. Un caz tot atât de revoltător pe care îl semnalăm azi, ilustrează o altă latură a operei de „românizare” liberală.

S'a spus şi s'a repetat în atâtea rânduri că numărul prea

mare al neromânilor în oraşele ardelenesti este pledica principală a ridicării elementului românesc la oraşe şi că fără romanizarea acestor oraşe, noi nu putem face din ele centrele de care românismul are nevoie.

Ei, tot în această direcţie guvernul d-lui Brătianu a început opera. Cel puţin, la Braşov. Probabil şi în alte oraşe. Noi însă, braşovenii, avem deosebita „plăcere” şi „fericire” să vedem cum sporeşte numărul Românilor în oraşul nostru. Nu vorbim de funcţionari sau alţi oameni de afaceri stabiliţi şi în treacăt, pe la noi.

Nu. Ci de... de... măturătorii de stradă.

Pentru acest serviciu, şi nepăcut şi slab plătit, nu s'au găsit oameni în loc, nici români, nici nemţi, nici unguri şi nici de alt neam. Pentru această slujbă, de care toţi fug, şi-au părăsit vatrele ţărani români de prin Sămar şi Bihor.

Dureros tăc!
În ţara, unde de curând s'a făcut improprierea şi părăsesc ţăranii familiile prin estul şi nordul Ardealului, pentru ce să se „fericească” măturând murdăria şi gunoziile pe străzile Braşovului...

Groşii unguri saşă, cu sudoare românească, ţarina şi gîia ţării, iar ţăranul român răcoşe şi răscoleşte gunoii oraşelor.

Nenorocita coajă de pâine, în care toţi dau cu piciorul, ţăranul român o ridică pentru ce să se simtă şi el „fericit”, în ţara lui.

Lucrările pentru delimitarea judeţelor din vechiul regat, Bucovina şi Basarabia s'au terminat. În ce priveşte delimitarea judeţelor din Ardeal şi Banat, chestiunea fiind mult mai complicată, primul ministru a hotărât ca ea să fie supusă unor cercetări mai amănunţite.

Dovada regresului partidului liberal

O comparaţie: între situaţia dela 1919 şi astăzi.

Partidul liberal suferă falimentul competenţelor
faţă de întărirea curentului popular ostil lui.

Am afirmat că partidul liberal merge, fatal, către o grea criză internă. Nu am folosit, pentru a ne edifica de aceasta, dezbinările mărunte, certurile din oraşele de provincie ci, printr'un examen general al împrejurărilor cari indică mersul normal al unui partid, putem repeta ceea-ce am spus fără a ne fi teamă că evenimentele ne vor desminti.

Între elementele de judecată la îndemână oricui avem uaul care ilustrează faptul constat că partidul liberal n'a făcut nici un progres în ultimii ani ci a regresat foarte mult, cu toate că guvernarea sa n'a avut în vedere de cât consolidarea forţei sale politice şi îmbogăţirea partizanilor.

Vom compara situaţia dela 1919 cu aceea de azi şi va fi destul.

În momentul în care au fost slabi să părăsească puterea, sub presiunea rezultatelor dezastruoase în politica lui faţă de aliaţi — partidul liberal nu era nici pe departe ceea ce este astăzi, deoarece ce li rămăsese să exploateze în opoziţie chestiunea ultranaţionalismului său şi a competenţelor. Totuşi în alegerile ce-au urmat n'au putut pătrunde de cât 7 (sapte) parlamentari.

Profitând de intrigiile lor şi de inexperienţa şi fărădelegile guvernării averescane, liberalii au exploatat falma competenţelor ce posedă şi ce veni la guvern, aduşi de Coroană în mod neobişnuit, tocmai pentru a pune în valoare competenţa şi forţa sa economică în refacerea ţării. Alegerile scelerate ce-au făcut, le-au scuzat chiar faţă de Coroană prin necesitatea de stat de a avea o guvernare a competenţelor.

primul ministru şi delegaţia de ţărani are o semnificaţie de o deosebită importanţă. Atitudinea şi răspunsul hotărât al ţăranilor au fost o ocazie pentru d-nul Brătianu ca să se convingă ce însemnează şi cum sunt văzuţi de către ţărani „aleşii poporului” în parlamentul unnelor furate.

Cazul acesta diferă cu totul de primiriile şi manifestaţiile ce se fac Brătienilor, la ordinul autorităţilor de către oameni cumpăraţi sau aduşi cu sila să manifesteze la diferite prilejuri de tîmbău şi reclamă liberală. Minciuna Potemkiniadelor cari au loc la astfel de ocazii, a fost crunt palmuită de energia şi hotărârea cu care ţăranii de Jol şi-au spus franc şi pe faţă păsurile lor primului ministru.

O lecţie din care d-l Brătianu ar putea şi ar trebui să tragă preţioase învăţături.

Ce-a urmat se ştie. Astăzi fără urşte pe liberali şi în consideră ca pe cei din urmă parazitari ai trudei publice şi mizeriei generale. Nu este nevoie să mai demonstrăm această afirmaţie.

Ni se va răspunde însă: dar liberalii au făcut Constituţia, legea administrativă, alte legi organice, au făcut improprierea, etc. — ceea-ce ar însemna un progres.

Da, dacă acestea ar fi consolidate. Ori nici d-l Brătianu nu poate afirma că legile sale stau tari în picioare. Dimpotrivă, teama de guvernarea viitoare a opoziţiei unite arată că d-l Brătianu, de parte de-a deside, cum făcea în Cameră, declaraţiile de rezivuire şi de desfiinţare a legilor sale, se teme că opoziţia unită va reuşi să pună în ordine treburile statului pe baza de interes general.

Şi aşa va fi.

Deci, din punct de vedere al popularităţii sale, cum stă partidul liberal astăzi, faţă de 1919?

Dacă se vor face alegeri cât de cât libere, liberalii nu vor reuşi să obţină nici un loc, atât sînt de odioşi. Şi este foarte important faptul că partidul liberal nu mai are, după guvernarea de azi, nici posibilitatea de a repeta pretenţiunea competenţelor, căci s'a dovedit cert, pe spîrarea întregii ţări, lipsa sa de pricepere, de competenţă în treburile publice de interes vital, demascându-se complet că ştiu face numai afaceri necontrolate din averea statului. Îndată ce intervine controlul public, chiar ofacerile lor devin dezastruoase. (Vezi „Steaua Română”, etc.).

Ori pentru un partid politic, care mai vrea să guverneze, falimentul acesta general este fără urmări? Un partid politic adăogând la viaţa sa încă 5 ani şi constatând că în loc de progres, regresează în opinia publică, mai poate pretinde a guverna ţara?

De sigur că nu. Dovada capacităţii sale publice este făcută în momentul în care întreaga ţară constată că viaţa politică şi economică a statului, că însăşi afacerile particulare, comerţul şi industria, dau înapoi cu paşi mari — ceea-ce este un adevărat dezastru pentru un stat.

Nu avem oare astăzi, în toate ramurile activităţii româneşti, numai constatări triste făcute prin memorii de către Camerele de comerţ, de agricultură, industriaşi? Apoi nu oare astăzi constatăm în fiecare zi mizeria intelectualului, în condiţii oribile pus de politica financiară şi de maniera de a guverna a regimului actual?

Când în ţara mărîtă şi bogată am ajuns să muncim din

greu dar să nu poţi a-ţi agoni traiul necesar existenţei tale şi familiei (vezi profesorii, magistraţii, etc.) — nu este aceasta semnul dezastrului?

Când în ţara mizeriei funcţionarilor publici — când pensionarii mor de foame, avem „arhimilionari” născuţi peste noapte dintre funcţionarii incorecţi poteguiţi de guvernul d-lor Brătianu, apoi sute şi sute de exploataatori liberi ai mizeriei generale (derbedei şi cocote întreţinute de oamenii zilei) — nu este falimentul ordinii morale în stat?

Când fâlharii fin drumurile şi jandarmeria este unealtă politică — nu este aceasta, suprimarea ordinii în stat?

Şi când instanţe militare judecătoreşti se amestecă în atribuţiunile Justiţiei civile, când se dau sentinţe la ordinul ministrului de justiţie — oare mai este dreptate în ţară?

Guvernul liberal lasă un haos în urma lui. Dar ura populară îl urmăreşte. Poate însemna această situaţie un progres pentru acest partid?

Şi-acum: constatările acestea le fac chiar şi partizanii lui. Nemulţămirile cari sînt fireşti într'un partid care a guvernat îndelung, capătă, în urma situaţiei disperate create partidului, o altă faşă.

Sînt nenumărate semnele dezagregării care va urma matematic şi va fi spre folosul însuşi al partidului liberal, care dacă va şti să se lepede de aceea cari îl duc la păire, se va salva, regenerându-se.

Am arătat toate acestea, fiind că ne interesează din punct de vedere general procesul intern al partidului liberal. Dacă acest partid se va regenera, conformându-se condiţiunilor de viaţă nouă a statului, se vor petrece schimbări în ordinea politică a ţării, ce ne interesează.

Partidele opoziţiei unite, continuându-şi opera lor de construcţiune prin distrugerea gemenelor de disolvare pe cari îl reprezintă agenţii conducători de azi ai partidului liberal, fiindcă nimicirea regimului actual înseamnă o salvatoare acţiune constructivă — sînt chemate a stabili, în consensului întregii ţări, unanim solidară în jurul, ordinea constituţională, inalterabilă pentru cel puţin o jumătate de veac.

Nu d-l Brătianu a putut şi va putea asigura această ordine, ori câte Constituţii va vota cu Parlamente născute din furtul de urne — ci munca constructivă a partidului ordinii şi legalităţii, susţinute de voinţa întregului popor.

Ori tocmai aceasta înseamnă nimicirea întregului eşafodaj clădit de politica d-lor Brătianu şi, fără îndoială, va avea consecinţele ei grave în sânul partidului ce conduc.

Ai auzit-o d-le Brătianu?

Incident între primul ministru
şi o delegaţie de ţărani.

Se ştie că felul nesecutit cum actuala cărmuire a proiectat noua împărţire a judeţelor, neţinând seama de interesele locale, a stîrnit mari nemulţumiri în multe părţi ale ţării. Din această cauză în zilele din urmă a luat drumul spre Bucureşti delegaţiuni de prin diferite comune, cerând ca la noua împărţire a judeţelor să se ţină seamă de nevoile diferitelor comune.

Cu o astfel de delegaţie a avut de furcă d-l prim-ministru Jol, în Consiliul de miniştri.

Se prezentase anume o delegaţie de săt ni — după cu a-una „România” — din comunele Andreiaş, Buşteni, Vărticocu şi Fărăoane din jud. R. Sărat, primului ministru în consiliu, cerând ca aceste comune să fie ataşate judeţului Putna.

Primul ministru şi-a exprimat regretul că nu poate promite nimic, lăsând să înţeleagă că cererea nu le va fi satisfăcută.

Atitudinea delegaţiei a fost atât de dărză, încât aceştia au mers până a ameninţa pe primul ministru că, dacă nu li se va satisface cererea, nu vor mai vota cu candidatul guvernului.

La observaţia făcută de primul ministru că nu trebuie să mai bată drumul la Bucureşti, întrucât au alţi pe reprezentanţii lor (senatori şi deputaţi), delegaţia a răspuns că senatorii şi deputaţii nu s'au oboşit niciodată să treacă pe la ei să-i întrebe cari le sunt nevoile.

Cu toate stăruinţele d-lui Brătianu de-a mulcomi pe ţărani, delegaţia a plecat foarte agitată. Acest incident petrecut între

POLITICA CULTURALA A D-LUI N. IORGA

Câteva reflexii în legătură cu Universitatea liberă dela Vălenii-de-Munte.

Cursurile de vară dela Vălenii de-Munte, repetate an de an, sub auspiciile Universității populare, durată de Neculae Iorga, marchează în istoria noastră culturală un moment de seamă. De această operă modestă, de obștească cultură, se leagă un întreg trecut de luptă, dusă întru desleptarea neamului românesc de pretulindeni. Iar simbolul viu al acestei lupte, a fost Neculae Iorga. El a intruchipat la un moment dat, osatura acestei opere de irentism cultural, depășind cu mult înaintea hotarele meșteșugite, ridicată între frații Iorga, — purtătorul de cuvânt al unei noi credințe de izbăvire naționale, nu odată a trecut Carpații înaintea dorobanțului și a adus pe platourile ardelenesi solia vremurilor viitoare.

Universitatea dela Vălenii, a fost o cetate durală întru emanciparea românismului. Din izvoarele ei, de înaltă cultură românească s'au împărțit generații întregi de școlari tineri și învățători bătrâni, oțelindu-și puterile întru credința eternă biruitoare a idealurilor morale și intelectuale, propovăduite cu atâta căldură și convingere de școala dela Vălenii de-Munte.

Cea dintâi semnificație a școlii acesteia, ridicată grație unui crez național, bine și la timp înțeles, a fost desigur faptul că ea a îmbrățișat dint'ă început ideea integrală a unei unități culturale românești.

Învățăturile respectiv rostite dela înălțimea amvonului ridicat în serul tradițiilor patriarhale din Munții Vălenilor au fost larg împrăștiate prin toate unghiurile românismului, de către învățăceii cari de pretulindeni și cu smerenie pelerinau la această Meca a tuturor nădejzilor noastre de izbăvire națională.

Ea, Universitatea modestă de la Vălenii a fost instituția, care a sădit întâia oară și a lămurit prin împărțirea din poliul sfânt al valorilor noastre de înaltă cultură, conștiința unui scop politic, precis și îndrăzneț cu apropiate perspective de realizare prin singurele arme ale geniului românesc atât de strălucit reprezentat de eulorul acestei opere: profesorul Nicolae Iorga, devenit din acest moment apostolul însuși al acestei întinse și adânc înrădăcinate mișcări de redemptare națională. În legătura cu aceasta,

cuvine se cu drept cuvânt să pomenim și de activitatea prodigioasă, desfășurată paralel și exact în același scop, de Liga Culturală, născută din același creier fecund și sub aceeași egidă de înălțare a poporului românesc apăsai și de o parte și de alta a Carpaților.

E bine să se știe, că omul, care a propovăduit toată viața sa, țărila neînvișă a armelor sufletesti călitate în focul culturii naționale și în rarele precepte ale moralei și omeniei, a știut ca, printr'o muncă dârjă și necontentită să înjghebeze acea armată de cărturari români care să fie capabilă a desăvârși la un moment dat idealul unității neamului românesc: de sub stăpânirea celor trei împărății. Dându-și seama de forța imensă pe care o reprezintă cultura în viața unei națiuni, Neculae Iorga a pășit dela începutul carierei sale, sub toate înălțările ei, dela aceasta cu adevărat înaltă virtute cum poate fi privită cultura la un popor înapoiat cum era și cum din afericire mai este, poporul nostru. Pe steagul ridicat de marele protagonist al acestei idei generoase și prin esență umană în țară stă scris cu litere mari: *cultură!* Iar pe frontispiciul Templului închinat ideii, la Vălenii de-Munte, se puteau citi cuvintele sacre: *in hoc signo vinces.*

La baza acestei construcții programatice a fost durat un plan, precis și îndrăzneț, pe care evenimentele l'au confirmat întocmai. Era deci clar în mintea Apostolului că, numai prin cultură, neamul poate să-și înălțurască mai ușor idealul său politic. Și din acest moment Neculae Iorga și-a pus bazele politice sale fundamentale și anume: întâi unitatea culturală și apoi unitatea politică. Tot din acest moment, Neculae Iorga a înscris în programul său de luptă la același paragraf, ca fiind într'o organică interdependență cele două obiective ale străduințelor sale: cultura și politica ce se realizează una prin alta. Iată deci trăsătura caracteristică a politicii culturale și naționale preconizată de fondatorul Universității dela Vălenii și realizată în mare parte, prin cele două instituții de sub conducerea coplesitoare-i d-sale personalități. Și firește, irentismul cultural care a luat înălță la lumina

cursurilor de vară dela Vălenii, a fost mai târziu pivotul Unirii politice desăvârșite ce a urmat.

Ca om de cultură și îndeosebi ca istoric N. Iorga a știut mai bine e ca oricare altul rostul luptei ce a întreprins o. Toate neamurile învinse pe calea armelor, au căutat totdeauna scăpare, prin ridicarea culturală. O pildă strălucită ne oferă însăși Polonia *rediviva* de astăzi, păstrată și oțelită prin forța culturii slenkeviciene. Dar istoria Ardealului Cultural, cu cetățuile de lumină durate de oameni de știință la Blaj, Brașov și Sibiu, nu ne oferă oare aceleași dovezi de nestrămutată convingere?

Astăzi Universitatea „N. Iorga” e în drum de a realiza o două parte a operii sale: aceea a consolidării sufletesti, începând cu înălțarea tinerimii de pe lângă cuprinsul României întregite. Ba mai mult, porțile acestei instituții de obștească cultură sunt larg deschise deopotrivă pentru toți fiii acestei țări, fără deosebire de limbă și clasă. Prin aceasta ea promovează intens interesul armonizării sociale în cadrele ideii statului unitar român. Auditorii și profesorii străini cari populează cursurile de vară dela Vălenii, oferă o elocvență dovadă a acestei armonii. Nimic nu apropie mai mult popoarele unele de altele, decât legăturile și colaborarea pe teren cultural și nimic nu face ca ele să se înțeleagă mai bine între ele, decât tot acest postulat comun tuturor.

Prin aceasta, Universitatea „N. Iorga” concură în modul cel mai fecund la rezolvarea raporturilor dintre naționali și minorități, aducând prin aceasta reale folosuri practice.

Mai presus de orice interes de partid și de orice patimi mici — ridicându-se la înaltă atmosferă de cugetare morală, pe care a izbutit să o creeze puternicul far de lumină dela Vălenii, — să aducem prinosul nostru de recunoștință acelei opere morale și intelectuale, pe care a reușit să o săvârșească marele dascăl al neamului, N. Iorga, împreună cu toți aceia cari, cu dragoste îl înconjoară.

Politica culturală profesată de învățătorul Iorga și înaltă prevedere de care a dat dovadă omul politic Iorga, explică pe deplin postulatul acelei mari bătaii, care și-a încheiat prima fază, cu triumful unității naționale și care este pe punctul de a începe a doua a sa fază, întru consolidarea unității naționale, iarăși pe căi culturale.

Victor Cornea.

DIN ȚARA OLTULUI

Corespondență.

„Refacerea” satelor bântuite de grindină cu ajutorul „Băncii Românești”. — Nemulțumirile funcționarilor. — Haiducii Tomescu și Munteanu sechestrează un primar — Camerele agricole și muncitorești. — Bucurie.

Făgăraș, 30 Iulie 1925.

De câteva zile vremea s'a îndreptat. Ploile au încetat, razele calde ale soarelui se revarsă cu beșug asupra câmpurilor, refăcând recoita acolo unde ea n'a fost distrusă de grindină și puvoii de ape. Cele 27 sate, asupra cărora s'a abătut catastrofa elementară de-acum vreo 3 săptămâni, oferă o priveliște jalnică. Cu deosebire vreo 16 din ele sunt total nimicite: câmpuri devastate și gospodării distruse.

Sucursală „Băncii Românești” din Făgăraș a început să acorde împrumuturi cu 10 la sută. Ghișurile băncii sunt asaltate zilnic de sute de gospodari. Ar fi de dorit ca banii ridicai să fie folosiți de fapt pentru refacerea gospodăriilor, căci ar fi dureros ca pe lângă paostea, care s'a abătut asupra Oltenilor, bieții oameni să se mai aleagă și cu datorii sub greutatea cărora să-și dea sufletul amărât. Frontații satelor ar trebui să vegheze și să lămurească poporul, că banii împrumutați n'are rostul de-a îmbogăți Banca Românească, care prin acordarea împrumutului va realiza fără îndoielă câștiguri frumoase, ci banii împrumutați trebuie folosiți și chvernisit numai pentru refacerea gospodăriilor, ca la timp să fie repăiați fără prea multă greutate.

Prefectul Radovici își continuă activitatea tradițională. Autoritar din fire — tună și trăsnește. Bieții administratori de piașă, notari și primari stau ucluiți. Ordinele curg ziua și noaptea și val de bietul funcționar, care se face vinovat de o înțelăsare sau care ezită să execute vreun ordin *fiint* *contrar legii în vigoare* — el este chemat la centru, unde don prefect îl face în auzul tuturor de trei parale. Ce se petrece în sufletul acestor slujbași probați e ușor de înțeles. Nemulțumirea crește și mulți se ocupă cu gănuul de-ași părăsi posturile, fiind necontenti amenințați cu mutare și alte pedepse disciplinare.

Aud că unii dintre vechii noștri notari vor fi trecuți la penzie cu 1 Oct., unii din cauza limitii de vârstă, alții fiindcă s'au saturat de regalul domi Radovici. Intre cei din urmă este și simpaticul nostru notar din Vă-

lenii, d-l Cârlian, care și-a cerut pensionarea. Am dori ca cei cari vor înlocui pe vechii notari să se arate vrednici de cinstea și munca predecesorilor lor. Notarul este stă pul dreptății comunei și dela el depinde în mare parte înflorirea gospodăriilor.

Dealtfel și județul Făgărașului a devenit loc de plasare pentru diferiți parvenți și protejați ai vechiului regal. Astfel administratorul unei plăși s'a frezit într'o bună zi cu nepotul unui deputat liberal bucureștean, numit pretor în acea piașă. Când colo s'a constatat că „d-l pretor” e — *desertor* din armată și atunci „nepotul” a preferit să ștergă puțina, ca mai târziu să ocupe la centru o altă situație. Fapt de necrezut, dar autentic!

Într'una din zile trecute la sediu unei plăși mare turbare. De la prefectura județului se cereau prin telefon înăuntri dacă e adevărat că catare primar al comunei din piașă respectivă a fost sechestrat de bandiții Tomescu și Munteanu? S'a telefonat imediat în comuna cu pricina și s'a aflat, spre înălțarea tuturor, că primarul din chestie nu numai că e sănătos și se bucură de deplină libertate, dar că nici habar n'avea de existența celor doi haiduci. De sigur că d-l Radovici merită toată recunoștința pentru graja ce-o poartă iubitorilor săi primari.

N'ar fi oare la loc ca d-l prefect să ordone din nou ofițierea unor servicii divine drept mulțumită pentru salvarea Țării Oltului de niște dușmani imaginari?

La județul Făgărașului s'au făcut de primărie listele alegătorilor pentru Camerele agricole iar acum se compun listele pentru Camerele de muncă. Atât numai, că poporul nici habar n'are de rostul acestor „Camere”. Dar cum să și a bă, când nici cei cari compun listele nu sunt în clar cu nouile orăduiri.

Paralel cu compunerea acestor liste s'a decretat *obligativitatea* v'ului și prin urmare toți cei trecuți în liste trebuie să se prezente la vot, căci altfel urmează amenzi. Că din liste lipsesc mulți îndreptății la vot, iar alții, fără drept de vot, au fost introduși în liste mare a

Unul dintre marii dascăli ardeleni Gheorghe Moian

Anul acesta s'a împlinit 10 ani dela moartea celui dintâi dascăl român de lucru manual. Și este de relevat că dedicarea lui către lucrul manual a constituit începutul unei direcțiuni noi în viața școlară românească.

Gheorghe Moian are lucrări, cari și astăzi sunt de actualitate. Credem că e bine să ne amintim de acest dascăl ridicat de pe băncile liceului „Andrei Șaguna” într'o vreme când învățămintul în țara românească era la începuturile lui modeste. Găsim unele date în revista „Învățătorul” asupra lui Gh. Moian, publicate de d-l Traian Florian și le redăm în rezumat aci:

„Gheorghe Moian este unul dintre distinși dascăli ardeleni, alături de Gheorghe Lazăr, Aron Pumnul, Ion Maiorescu etc. căroro Carpații de odinioară nu le-au fost stavilă în confruntarea învățăturii din regatul liber cu cea de aici, ca apoi unificându-se gândirea să ne dea prilej de a ne uni sufletele atunci și mai

apoi, după unirea tuturor românilor sub un singur stăpân.

Băiat de țaran, născut în Voila jud. Făgăraș, la 24 Oct. 1854 după ce absolvă liceul românesc din Brașov la 1876, urmează cursurile seminarului (academiei teologice din Sbu), trecându și examenul de calificare în 1880. Funcționează apoi ca învățător, nouă ani de zile, la școlile centrale românești din Brașov, apoi ca profesor de lucru manual la școala normală din Sibiu, iar în urmă la școlile normale din București.

Studiul înbrățișat de el era pe atunci ca totul nou, atât aici la noi, cât și într'alte părți. Curentul școlăii active, propăgat cu multă țărle de Kerchersterner și alții în Germania, aveau puțin înțelegători și adepți. Gheorghe Moian nu era fire imitatoare papagalicească fără vișă în suflet. Nu se mulțumește cu ideile importate și deoseort schimonosite în cale: voete să le cunoască chiar la

isvor. Și care erau aceste idei? Fostre clar sunt expuse toate în lucrarea: *Lucrul în școală: Încercări și Propuneri*, carte tipărită la Sibiu în 1891. În această lucrare teoretică, după cum mărturisește la prefața dată la Lipsa 1888, și-a adunat toate însemnările făcute după studiul îndelungate, întreprinse până atunci în Germania, iar după ce își ocupă catedra din București volind să-și explice sieși și tuturor rostul lucrului manual în școală, face din nou o călătorie de studii în Austria, Germania, Elveția, Franța, Belgia, Danemarca și Suedia, studind medicina și științele naturale (anatomia, fiziologie, histologia, patologia generală, igienă, zoologie, botanică, fizica, chimia etc.), pentru a găsi efectele manuil manuale asupra educației intelectuale. Cantă în continua raport între materia frământată și transformată prin lucru cu ajutorul simțului și dezvoltarea spiritului omenesc. Căci — se întreabă dânsul — școala este nesănătoasă și artificială, din cauza legăturii pierdute între spirit și activitatea simțurilor. Teoria dogmatică s'a îndepărtat

de realitatea ce ne înconjoară.

Cei, cari vor citi cu bagare de seamă ultima lucrare a dăpăratului: *Activitatea simțurilor în învățământ*, adunată de colegul și urmașul lui la catedră, Florea Ionescu și publicată de familia dăpăratului la Sibiu 1914, vor afla negreșit norma ce l'a condus în vasta-i activitate școlară, volind să dea ceva pozitiv, tocmai la începutul începutului, nu cumva să cădăm pe baze șubrede fictive, cum de altfel s'a întâmplat, ca apo cu greu să ne putem debarasa de ideile greșite, înrădăcinate în sufletele dăscălești.

Iată ce stabilește Gh. Moian acum 50 de ani: „Lucrul manual este unul dintre cele mai puternice și sigure mijloace pentru dezvoltarea și fagerimea simțurilor. Aceasta este momentul cardinal, dela care depinde cultura omului, atât intelectuală, cât și tehnică fizică, căci constatată este că simțurile prin organele lor pun pe om în legătură cu întreaga lume din afară. Prin organele pipăitului, gustului, auzului, mirosului și vizualului ajung toate lucrurile externe în spiritul nostru. Fiind aceste exerci-

tate prin deprinderi corăspunzătoare naturii lor, se agerec, se întăresc, se cultivă și atunci se îmbogățește și spiritul nostru cu cunoștințe clare, pe cale scurtă și sigură.

„Dintre toate cunoștințele, cele mai exacte sunt cele care trec prin mijlocul pipăitului, prin activitatea și lucrarea mâinii, pentru că aceste nu lucrează nimic fără a chema în ajutor și pe celelalte organe ale simțurilor la colaborarea comună. De aci urmează însemnătatea lor pentru temeinicia și durabilitatea culturii noastre.”

„Orice vom lucra, ochiul trebuie să vadă și mintea să judece... Observațiunile ochiului sunt conduse imediat în spirit, pentru că judecând și-și facă combinațiunile sale, relativ la lucrările executate deja, căi la altele — aceasta este partea cea mai importantă — ce are să urmeze ca combinațiuni, invențiuni noi. Spiritul poartă socoala, grija ce lucrarea să fie bine executată frumos aranjată.”

În feul acesta, foarte temeinic documentat, disecă rolul fiecărui simț, stabilindu-i rolul în viața psihică și fizică. Și dacă

face. N-a reclamat nimeni, fiindcă listele n-au fost afișate, sau dacă au și fost, nimeni n-a înțeles roșitul lor.

În fine o veste mai bună. Locuitorii din comuna Zărnești, Tântari, Vlădești, Poiana Mărului și Hoibav se bucură că, în urma delimitării granițelor nouilor județe, trec la județul Brașov. Grăvitând mai mult spre Brașov, de care sunt mai aproape și cu care au legături bune de comunicație, e și firesc această bucurie. Numai dl Radovici nu e mulțumit, că i reclamă pentru județul său unele din aceste comune. Vom vedea cine va învinge: interesele economice și administrative ale populației sau ambițiile dl Radovici?

De altfel bucuria să nu fie prea mare! Ce ml-prefectul Radovici sau ce ml-prefectul Pericle Demarat?! Pe-aci se vorbește că cei doi domni prefecți seamănă ca oul cu ou, atât numai că unul are mai multă practică „administrativă” în colonia Ardealului, decât celălalt. Ambii sunt autoritari, îngâmfiți și brutalii — calități care derivă din restul „măsușii” lor; prozelitism politic de partid înainte de toate și cu orice preț pe spinerea țării!

Nu mai o schimbare radicală a sistemului actual de guvernare va pune capăt acestor anomalii rășinoase!

re.

Curs de preparație

Pentru absolvenții școlilor primare candidați la concursurile de admitere în școlile secundare, se deschide la 1 August în localul școlii primare No. 3 Brașov, sub conducerea dnei Zoe A. Popescu, învățătoare.

Costul 500 lei plătebilit în 2 rate.

Inscrierile: Str. de Mijloc No. 87.
482 5-5 Brașov.

Anunț

Despărțământul pompierilor voluntari din Brașov-Dârste, aranjată în 2 August 1925 (Duminică) o petrecere de vară, în Nou (Poiana verde) cu debutul fanfarii pompierilor din Dârste, la care sunt invitați toți binevoitorii acestei societăți.

Taxele sunt benevole, din a căror venit curat se vor acoperi cheltuielile strict necesare ale pompierilor.

2-2 Comitetul.

nouă anora, cari ne-am familiarizat cu astfel de cunoștințe ni se par aceste lucruri oare-cum cunoscute, e bine să știm că acum 50 de ani, aceste lucruri nu erau cunoscute așa de bine, nici chiar în țările cele mai înaintate, ca Germania de ex. fara clasică a pedagogilor.

Ori dacă ne întrebăm, că în ce măsură s'au schimbat păreri asupra acestor lucruri, putem afirma cu drept cuvânt, că ovinic. Toate sunt și azi astfel stabilite, după cum Gh. Moian înainte de 1888 le-a gândit și redactat pentru posteritate.

Fără să fac o altă analiză asupra vre-unei idei, expuse în lucrările dispărutului, pot să afirm cu toată tăria că Gh. Moian a fost unul dintre cei mai curajoși ostași ai culturii școlare românești, el și-a luat cea mai grea sarcină: descoperirea unui drum necunoscut, aranjarea și documentarea unor norme pe baze științifice, care au să renască o nouă viață școlară, prin care cunoștințele multiple să se perceapă intuitiv, cu ajutorul și prin mijloacele lucrului școlarului pus în pasivitate în vechea școală.

DE ARENDAT

Pășune cl. I. pentru oi, în Poiană.

Informațiuni:
STRADAPRUNDULUI No. 25
2-2

Judecătoria ocolului Zărnești

Nr. G. 1114/925.

Publicație de licitație

Subsemnatul delegat al Judecătoria de ocol Zărnești aduc la cunoștință publică că în baza încheierii Judecătoria de ocol Zărnești cu Nr. de sus se ordonă licitațiunea în favorul următorului „Tăstăreana” Institut de credit și economii din Tântari, asupra imobilelor sechestrate la urmărit prin executiunea silită efectuată la 14 Aprilie 1925 pentru despăgubirea sumei de 10.000 Lei capital plus accesorii și că pentru ținerea acestei licitațiuni în favorul suposechestratului întrucât a câștigat drept de privilegiu legal, se fixează termen pe ziua de 19 August 1925 ora 2 p. m. iar licitațiunea va avea loc la locuința urmăritului în comuna Măgura când mobilele sechestrate: 50 oi, 5 vaci și 30 buc. prajini.

Vor fi vândute pe lângă plățire în numerar celui care va oferi mai mult; la caz de nevoie și sub prețul de strigare.

Sunt înștiințați aceia care consideră că au drept de a fi îndestulați din prețul mobilelor vândute, prescribând pretențiunile sechestratului întrucât sechestrarea s-a efectuat în favorul lor mai de vreme dar această nu reiese din procesul verbal de executiune, a înainta declarațiunile lor de preferință în scris sau verbal la subsemnatul până la începerea licitațiunii.

Termenul legal se va socoti dela ziua ce urmează a fi căruia acesteia pe tabla de publicații a Judecătoria.

Zărnești, la 18 Iulie 1925,
Delegat judecătoresc
722 1-1 Indesclfrabil.

**E. TUTSEK SUCCESOR
G. SZAVA**

Primul institut de înmormântare s'a mutat din Strada M hail Weiss în

Strada Vămii No. 10.
(unde a fost tatungeria speclală). 7-10
632

Dr. Alexandru Dobrescu
medic dentist

consultează de aici înainte între ora 11-1 și între 3-6 d. a.)
Șirul Inului No. 3) 442 22-0

Se caută antreprenor pentru tăiat și adunat stânjeni de fag
717 1-3 Valea Zimbrului Dârste.

CINEMA APOLLO

În zilele de 1 și 2 August rulează cel mai frumos film, care luni de zile a rulat la București și la Budapesta:

Floarea sălbatică din Gh. meș

după reamintul roman al lui Ștefan Gé. zy în 5 acte.

Afară de asta o comedie cu Chaplin, în 2 acte.

Dăm încă dimineața mare reprezentări pentru copii. Vor rula 6 acte aventuri și 3 acte comedii cu Chaplin.

Nr. 453
execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare ș. a. aranjament de brou, mașină de scris, roți și cutii pentru biciclete care în urma deciziei Nr. C. 8248 și 8408 din anul 1924 al judecătoria de ocol din Brașov s'au executat în 8 Ianuarie 1925 în favorul executorului Warenhalles des Kronstädter Gewerbevereins repr. prin avocat dr. Simion Turtea împotriva executorului Unio, Întreprindere de comerț și mărfuri în comision locuitor din Brașov, pentru încassarea capitalului de 10,000+5600 Lei și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 24,000 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G: 262-1925 al judecătoria de ocol din Brașov se fixează termenul pe 24 August anul 1925 la orele 5 p. m. în Brașov Str. Neagră Nr. 62, și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretensiunea care e de încasat, face 15,600 Lei capital, dobânzile cu 6% socotind din 15 Octombrie 1924 resp. 15 Nov. 1924 1% taxa de sentință iar șpesele până acum slaverite de 2755 Lei plus cari se vor mai vinde.

Întrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 28 Iulie 1925.

E. Crișan
executor judecătoresc.

De vânzare o nouă casă

zidiă anul trecut constatătoare din 2 locuiri, (2 odăi, antreu, bucătărie, cameră) cu locuință de pivniță, potrivită pentru două familii sau pentru atelier, cu apartinențe. Curte largă. Aer bun. Condițiile de vânzare și alte a mănunte la Iosvay Lajos strada Zizinului vis à vis de fabrica de oțel. 691 3-3

Găsind un ecou atât de puternic și o desfacere peste așteptare în cercurile onoratului public

CAFEAUA MALZ

în totdeauna proaspăt prăjită în fabrica noastră de bere din Dârste, o ținem în depozit stabil în Bodega noastră din STRADA VĂMII No. 17.

Comande engros peste 25 kilograme pentru revanzători se efectuează pe lângă prețuri engros foarte avantajoase direct prin CENTRALA noastră. ::

Cu distincă stimă

Grupa **CARL CZELL**
Strada Principele Carol 17.

559 13-0

URGENTE

Prelucrări de articole de amatori execută

CASA DE SPORT & FOTO

HERMANN GUST

712 2-0 Prundul Rozelor No. 19.

De închiriat

Una casă cu 3 camere, bucătărie, beci, curte și grădină, în comuna Turcheș, casa cu No. 426. Doritorii se vor adresa la zisa casă, până la data de 20 August. 716 2-2

Unde nu dă omul 200 Lei

CU 200 LEI poate ori cine câștiga casa din Brăila, B-dul Cuza No. 68 compusă din etaj, parter și subsol, 15 încăperi și dependințe, construcție anul 1923.

Tragerea va avea loc în ziua de 1 Noembrie 1925. Casa se va preda fericitului câștigător liberă de orice sarcini.

BILETE SE POT CUMPARA:

La Redacția Ziarului, Firma Bologa, Zink & Werzar, D. Berbecar, Str. Vămii (Principele Carol) Firma Buik repr. V. Bădăleanu, la cafeneaua și Rest. Transilvania, Moise Pons și Banca Generală a Țării Românești. Să mai câștigă în Bani gata: Primul număr Lei 20,000, al 13-lea număr lei 20,000, al 25-lea număr lei 5000, al 35-lea număr lei 5000, al 50-lea număr lei 10,000, al 60-lea număr lei 5000, al 75-lea număr lei 5000, al 80-lea număr lei 5000, al 90-lea număr lei 5000, al 100-lea număr lei 720 1-3 10,000, al 101-lea va câștiga casa.

Pentru sămănăturile de toamnă recomandăm d-ilor agricultori

SUPERFOSFAT

pentru ÎNGRĂȘAREA PĂMANTULUI

Furnizăm orice cantitate dela fabrica noastră din BRAȘOV.

Rugăm a se face din timp comenzile la:

Societatea „MĂRĂȘEȘTI”

Societate Anonimă Română pentru Industrii Chimice BUCUREȘTI, Strada Câmpineanu 4.

sau la fabrica noastră:

Fabrica de acid sulfuric și îngrășăminte chimice a Societății

„MĂRĂȘEȘTI”

BRAȘOV 2

Str. Gărei 70.

650 2-3

„Roumainien Mony“

Un capitol din propaganda contra noastră în streinătate.

Că în streinătate nu ne bucurăm de prea multe simpatii, o știm cu toții. Propaganda sistematică în contra noastră; căreia nuri putem sau nu-i știm opune o contrapropagandă eficientă, continuă să sape la temeliea bunului nume, de care ne-am putea bucura cu drept cuvânt, dacă altfel s'ar gospodări această țară atât de frumoasă și frumoasă. Că dușmanii noștri firești, cari nu se pot împăca cu înfrățirea idealului nostru național, își înțeleg munca lor sobolică în contra noastră, ni-o putem explica; nu înțelegem însă pentru ce nu căutăm să înlăturăm cel puțin unele din cauzele mai mici ale acestei propagande dăunătoare, pe cari, cu puțină bunăvoință și cu și mai puțin sacrificii materiale le-am putea înlătura.

Zilele acestea am primit la redacție scrisoarea unui comerciant din Brașov, care ne comunică următoarele:

„În primăvara acestui an am fost în Londra. Prevedându-mă într'una din zile prin străzile capitalei engleze, observ în vitrina unui bancher stărnind deosebit mai multe bancnote românești de 5 și 20 lei deridicându-le și scriind „Roumainien Mony“. La spatele bancnotelor ardeau lămpi, încât puteai observa buclăile din cari erau lipite bancnotele.

„Firește chestiunea m-a interesat. Am intrat în bancă și am întrebat de rostul acestei „exposiții“ curioase. Bancherul s'a executat imediat și mi-a spus că venind toamna trecută în România a fost silit într-o prăvălie să primească și fel de bancnote sfârlite și lipite, cu motivarea că numărul bancnotelor respective sunt intacte și deci trebuie să le primească. Da neacă a mai strâns câteva din aceste hârtii, ceea ce — precum spunea rîzând — era atât de ușor și le-a expus acum în vitrină ca să vadă lumea de-aici ce bani frumoși circula în România. Am cumpărat una din bancnotele de 5 lei și voi alătura în scrisoare”) cu observarea că bancherul a'vo voia să-mi vândă decât numai „cea mai frumoasă și bună din colecția sa“ și mă rog să lucrați într'acolo ca să căpătăm în circulație numei hârtie bună și întreagă“.

În legătură cu cele de mai sus comerciantul brașovean mai face următoarele observații județoase de cari cei chemați a îndrepta lucrurile ar fi bine să țină cont:

„S'a înființat ce-i drept la Banca Națională un ghișeu, unde se pot preschimba bancnotele uzate, primind în schimb bani noi și frumoși. Ce folos însă dacă în schimb celelalte casierii publice pun din nou în circulație bancnotele uzate. Am fost însuși martor când pensionarii săraci și năcăjiți primeau la solvierea pensiei astfel de bani uzaji pe cari unii comercianți nici nu voiau să i primească.

„În alte state, chiar și la noi în Ardeal, se făceau înainte de 1919 de către casierii publice plățile în bancnote inacceptabile, iar banii uzaji se scoteau din uz *ex officio*, fiind transpuși pentru schimb băncii de emisiune. În modul acesta a fost scos din circulație banul în mod automat înlocuind ghișeurile de schimb, a căror întreținere costă parale. Imi aduc aminte, că pe vremuri, când se plăteau impozitele, contribuabilii le plăteau cu bancnotele cele mai uzate, cari erau primite fără nici o observație, tocmai pentru

a putea fi scoase din circulație. Nu s'ar putea introduce acest sistem și la noi?”

„S'ar mai putea da epoi o ordonanță, prin care să se oprimească deteriorarea intenționată a bancnotelor. Să se lămurească poporul că bancnota, pe care o posedă, nu e proprietatea lui ci proprietatea statului, respective a Băncii Naționale, care le-a emis și că prin urmare n-are dreptul să-și facă socoteli pe bancnotă, să-și învecinească numele pe ea sau să facă din distracție găuri în bancnotă cu țigara aprinsă. Dacă s'ar spune poporului, că nu e constrâns să primească astfel de bancnote — ceea ce să se decreteze în mod oficial — atunci s'ar pune capăt acestui abuz.

„Astăzi însă trebuie să primim bancnota sfârlită, ori cât ar lipsi din ea, numai numărul să fie corect. În modul acesta am putea să fim nevoiți să primim chiar și o hârtie albă sau mai murdară, în a cărei patru colțuri și la mijloc să fie lipiți numărul și seria, luate dintr'o bancnotă uzată. Să punem odată capăt acestui situații, căci e rușinoasă...“

Comerciantul nostru are toată dreptatea. Un popor e judecat în streinătate nu numai după hărnicia lui, după faptele sale de arme și după alte însușiri, ci și după haina în care se îmbracă. Bancnota este o hârtie de valoare, care circula în toate țările. După ea se judecă țara și poporul. Statul e dator să scoată din circulație cu un ceas mai curând bancnotele deteriorate și uzate.

Cotiți și răspândiți:

„Gazeta Transilvaniei“

INFORMAȚIUNI

Divorțurile au luat proporții. Consiliul arhidiecezilor ortodoxe române dela Alba-Iulia a făcut cunoscut ministerului de interne, că în acea arhidieceză, divorțurile au luat proporții îngrijitoare. Spre a li se pune s'ravi să se cerceteze și să se ia măsuri ca organele administrative să nu mai acorde cu înlesnire dispensa legată a celor 21 de zile pentru enunțarea publică a celor ce voacă să se căsătorească. Ușurința cu care se acordă acum dispensa, spune adresa consistoriului, face pe unii ușurateci să încheie ununia civilă foarte repede, dându-și mai târziu seama de datorită căsătoriei.

Blajul — capitală de județ. Am publicat și noi și aproape întreagă presa — afară de cea liberală — articole în această chestie. Campania dusă de presă ca și stăruințele delegațiilor Blajului se pare că au avut în cele din urmă rezultatul dorit. Guvernul a înțeles că trecutul istoric și cultural al acestui oraș nu mai poate fi acoperit de nepăsarea și vitregia cu care l-au tratat guvernele ungurești, și că Blajul, pe lângă acest trecut, mai merită și ca situație geografică, să devină capitală de județ, luând astfel acest centru românesc locul cuibului de magnați unguri, Diclosânmărtinul, capitala actuală a județului Târnava-mică.

O școală pedepsită. Ministerul Instrucțiunii a hotărât să aplice școlai primare confesionale evanghelice maghiare din comuna Săcădate (jud. Sibiu) pedepșa avertismentului publ., deoarece n'a depus nici o stăruință în predarea limbii române și nici pentru educarea cetățenescă a elevilor.

Caut conducătoare de grădină de copii sau absolventa unei școli superioare, care ar exercita săptămânal câteva ore de conversație în limba română cu copiii mei (Fete). A se adresa: Th. Rhein, Strada Castelului Nr. 70/72. 713 1-3

Când cumpărați, să nu cereți decât Cremă de ghete cu marca „Vultur“. Altă cremă mai bună nu puteți căpăta decât doară mai scumpă. 726 1-1

Bună recompensă. Pe linia Brașov—Homorod cu trenul accelerat de seară am pierdut un portofel, conținând un pașaport și alte acte pe numele subsemnatului. Cel ce le-a găsit este rugat ale remite primind în schimb o bună recompensă. Toate aceste acte le declar nule și fără valoare în mâinile ori cui s'ar găsi. Victor Sasebeș, comuna Veneț a de Jos 724 1-1 jud. Făgăraș.

Modernizarea Gării de Nord. Ministerul comunicațiilor a hotărât sistematizarea și modernizarea Gării de Nord din Capitală, astfel ca să fie adaptată la exigențele unei mari circulații de trenuri. Proiectele întocmite prevăd ca pe viitor platformele să se efectueze prin calea Griviței, fiind deservite de actualele perone exterioare, iar sosirea în Capitală de noile perone ce se vor construi în Bulevardul Dinicu Golescu. Se vor înlătura în modul acesta marile aglomerații de călători, ce se văd azi în prima gară a Capitalii. Ansamblul întregilor lucrări va costa circa 160 milioane lei.

Arestarea unor polițiști în Timișoara. Primul procuror din Timișoara a arestat pe inspectorul polițienesc Indrieșu, pe Rode Alexandru, comandantul sergenților orașului și pe Alexi Virgil șeful circ. Fabrica, pentru că au încasat mari sume de bani dela negustorii și industriașii din Timișoara, sub diferite motive: pentru îmbrăcarea sergenților de stradă dela comercianți pentru eludarea legii repausului duminical și pentru strângerea unui fond polițienesc.

Militare. În luna August, la centrul de instrucție al infanteriei, la Sf. Gheorghe, vor fi executate exerciții practice cu materiale de însoțire aproprate ale infanteriei cu cazuri concrete la război.

O mare carcerarie comercială din Timișoara caută, începând dela 1 Septembrie un candidat de avocat, doctor în drept cu precăsu. Salar bun. Condițiile de primire: cunoașterea perfectă a limbii române atât în vorbit cât și în scris, precum și cunoașterea limbii maghiare și germane. Locuința e asigurată. Oierle să se înainteze până în 5 August la inginerul Taglicht (Brașov, „Industria Lemnului fost Vidor“, Strada Gărei No. 41). 725 1-3

NOUȚATE!

Dela 1 August se poate cumpăra tot felul de stoffe pe rate. Strada Măcelarilor No. 1. RATA. 4-6

„ATELIER DENTISTIC“

S'a deschis în Str. Lungă 29. Etaj I. Orele ordinațiilor dela 9-12, și 2-6. Munca garantată, prețuri moderate. 719 1-2 Gheorghe Kravatzky.

Ultime știri

Dâmboviceanu a fost prins

Cunoscutul escroc Dâmboviceanu, care evadase din închisoare, a fost prins în urma denunțului unei persoane din București. Pe baza acestui denunț s'a făcut o descindere la locuința din București, unde Dâmboviceanu se adăpostise după evadare. Aici s'a aflat noul adăpost al lui: locuia la cântărețul de biserică din comuna Drăghici (jud. Muscel), unde a și fost prins și escortat la București.

Incendiul dela Pieaș-Moreni

Bombardamentul n'a reușit.

Inercarea de a înăbuși focul prin bombardarea cu tunul nu numai că n'a reușit ci a mărit incendiul. Proiectile aruncate n-au căzut asupra burleaului, ci eișturi, făcând găuri, prin cari a început să țâșnească păcura, sporind astfel flăcăurile.

De prezent se fac pregătiri, la vederea unor noi încercări de stingere cu dinamită.

Monete de 2 lei false. Autoritățile din Satu Mare au fost sesizate că a apărut din nou pe piață un mare număr de monete de 2 lei false.

Cea mai mare parte din aceste monete sunt răspândite prin sate, țăranii neputându le deosebi de cele veritabile. Ele sunt făcute din plumb, amestecat cu puțin cositor.

După cercetările făcute de jandarmii din județul Sălaj, rezultă că fabrica de monete false ar fi în Ungaria la Debreșin.

Transportarea unui mare stoc în țară s'a făcut prin punctul Valea lui Mhai. Ele sunt plasate pe piață de anumiți agenți. Cumpărăturile le fac mai sies în zilele de țarg, fiindcă au o cerere să le dea sătenilor.

Cercul studenților din „Țara Bârsei“ inaugurează Sâmbăta 1 August, prin serbarea dela Vâlcele, al 3-lea turneu de propagandă culturală. Celelalte serbări vor avea loc în următoarele localități: Duminică 2 August, Sf. Gheorghe, Marți 4 Aug. Târnad, Miercuri 5 Aug. Miercurea-Ciuc, Joi 6 Aug. Toplița Română, Duminică 9 Aug. Vatra Dornei. Zilele de 11 și 12 August sunt consacrate unei excursiuni pe Ceahlău.

Farmacii de serviciu. Dela 1 până la 15 August farmacia la „Ingerul păzitor“, Cetate, Târgul grăului 7, farmacia la „Crucea de aur“, Blumăna, Strada gărei 14.

CINEMA MODERN

Astăzi, Sâmbătă, pentru ultima oră cel mai nou film-record Lux

Prințesa Tașiana

Începând de mâine, Duminică, un mare eveniment sportiv cu filmul de aventuri în 10 acte.

Pe urme periculoase

în rolul principal celebrul Henry Piel.

Nr. 683 execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare ș. a. mobile de casă care în urma deciziei Nr. 4552 din anul 1924 al judecătorei de ocol Brașov s'au executat în 26 Septembrie 1924 în favorul executorului Săvulescu Mihalache repr. prin avocatul dr. Simion Turlea împotriva executorului Muntean Vasile locuitor din Brașov pentru încassarea capitalului de 8841 lei și acces, prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 15,000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza deciziei Nr. G: 6922—1925 al judecătorei de ocol din Brașov se fixează termenul pe 24 August anul 1925 la orele 3 p. m. în Brașov, Str. Valea Morilor A) Nr. 28 și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile sus-amintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvierea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 8841 lei capital, dobânzii cu 5% scotodind din 8 April 1924 iar speșele până acum staverite de 1788 lei 50 b. plus cari se vor mai ivi.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-er fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 28 Iulie 1925.

E. Crișan, executor judecătoresc. 1-1

CONTRA
ARTERIOSCLEROSEI
FOLOȘI
SCLEROL SYRUP
Prof. Dr. Miadejowsky
vindecă ARTERIOSCLEROZA și urmările ei ca:
AFECȚIUNILE INIMELI, DURERILE REUMATICE,
INSOMNIA, TURBURARI NERVOASE și DIGESTIVE.
Redă Puterea și Elasticitatea
AMPHORA S. A.
DEPOZIT ENGROS: **AMPHORA S. A.**
BRAȘOV.
472 Se poate găsi în toate Farmaciile. 10-0